

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP

VIII. évfolyam.

FIUME, szombat 1911. május 27.

121. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

Felelős szerkesztő:

MURAI JENŐ.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 932.

Előfizetési ár:

Egész évre 24 kor. Negyedévre 6 kor.
Félévre 12 kor. Egy hónapra 2 kor.
Egyes szám ára helyben 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fillér.

Hogyan boldoguljunk?

Ha hazánkat más országokkal összehasonlítjuk — nem is menve messzebb Ausztriánál, azonnal észre fogjuk venni, hogy mennyivel nagyobb ott az iparosság befolyása az országos ügyekre, mint nálunk. Pedig a mi gyár- iparosaink az 560 millió állami teherből 420 milliót fedeznek. Hogy ez így van, annak csak egy az oka, nevezetesen, hogy az ipar és vele az iparososztály még nem jött szerves összefüggésbe az egész társadalommal. Ha ezen nem segítünk, nyomorunk még nagyobbodni fog egész a tönkremenésig. Ezt megnehezíti nálunk a tisztviselő pálya felé való örült rohanás.

A magyar állam jelenlegi alkalmazottainak száma kb. 300.000, ami a hozzátartozó családtagokkal együtt 1 milliót tesz ki. Pedig, mint már a képviselőházban is kijelentettem nem nyugdíjképes, hanem életképesek keil tenni az ifjuságot. A drágaság kérdésében gyűlésezünk, ankéteztünk, amíg aktuális volt, holott a drágaság egészséges tünemény egészséges országban. Hogy mi mégis annyira nyögünk alatta, annak oka az, hogy nem tudjuk tovább adni a drágaságot felfelé. Megreked a szegény fizetéses középosztályban. Minél messzebb kerül hozzánk valamely áru, annál olcsóbb és minél közelebb, annál drágább. Kézenfekvő tehát, hogy a drágulást a munkabérek emelkedése idézi elő.

Ennek pedig csak örülnünk szabad, mert ez egy új társadalmi rendnek a felemelkedését és a nemzeti munkában való részvételt teszi lehetővé.

„A Tengerpart“ tárcája.

Csöbörből vödörbe.

Én, bocsánat, ha mindjárt önmagamról kezdek beszélni — ötven éves agglégény vagyok, azaz csak voltam s mert igen kellemesen éreztem magamat ilyen állapotban, eszem ágában sem volt, hogy feleség után nézzek.

Háztartásom kitünően ment s így cseppet sem éreztem a feleség hiányát. Rugby asszony pompás szakácsnő volt. Igaz, földi bájában nem vetélkedhetett a spaa-i szépségversenyek nyertesével s azután nem is volt valami fiatal személy, de hát az agglégény gazdasszonyának igazán nem szükséges, hogy szép és fiatal legyen. És mondom, nagyszerűen főzött! Levesei, sültjei, főzelékei igazán isteniak voltak, hogy pástétomairól és puddingjairól ne is beszéljek, mert úgy sem találnék rájuk méltó jelzőt.

Hátrányai ezekkel a műalkotásokkal szemben valósággal eltörpülnek. Rugby asszony ugyanis kissé szenvedélyes, lobbanékony természetű volt, sokat és hangosan szeretett beszélni; s azonkívül természetével akármelyik porosz gránátossal kiállta volna a versenyt.

Van még egy nagy hibánk is. Németország, — amely a leghatalmasabb állam Európában, mindent a saját erejéből teremt meg, a német minden hibát a németben keres. Mi is ezen az uton járunk: mi is minden hibát a németben keresünk! Az ipar megteremtésére nem kell sem tőke, sem jókedv, csak ember és munka! De munkaszüneti törvényekkel ipart csinálni nem lehet. Anglia évszázadok munkája után pihen, de mért akarunk pihenni folyton mi, akik még semmit sem csináltunk. Arra kell törekednünk, hogy mennél több embert juttassunk szabad keresethez s mennél kevesebb legyen a fixfizetéses existenciák száma. Carnegie könyvet írt arról, hogy lehet valaki milliomos, de a sok eshetőség között éppen azt az egyet nem találom, hogy valakit fix fizetéses állás segítene be a milliomosok sorába.

Van aztán egy másik nagy bajunk, mely állandó vérvesztésünk, a kivándorlás okozza. S ez a kötött kisbirtokosok óriási százaléka. Nem holmi földfeoszlást követel, hanem a kötött birtokoknak a szabad forgalomba való átadását. A tulajdonosokat pedig kártalanítani állami költségekkel. Ha a kötött földbirtokot fölszabadítjuk, lesz ipar. Bizonyára olvasta mindenki a legjobb közgazdasági könyvet: Robinson Crusoe. Nos, Robinson Crusoe megmutatja a fejlődés helyes útját. Először vadászott, másodsor felturta a talajt, tehát felszabadította a földet, harmadsor ijjat készített, vagyis megteremtette az ipart s negyedsor kicserélte a holmiját az indiánok kagylóival és itt a regény igen rossz, mert eljön a hajó Robinzonért elviszi őt a sziget-

De hát mit ártott mindez pompás sültjeinek?

Szóval emberi fogalmak szerint boldogságom lehető legteljesebb volt s talán az idők végéig eltarthatott volna, ha eszembe nem jut egy napon, hogy kocsit és lovat vásárolok. Eddig ugyanis tökéletesen kielégített, ha bérkocsin mehettem dolgaim után, de rossz szellemem addig beszélt, míg elhittem magam is, hogy feltétlenül szükségem van magánfogatra.

A fogathoz azonban kocsis is kellett és mi sem természetesebb, hogy a kocsis már első nap összebarátkozott szakácsnémmal: Rugby asszonnyal. Ez annál érthetőbb volt, mert a legény határozottan rokonszenvezett a jó konyhával, ugyannyira, hogy rövid időn belül a legkifogástalanabb formában megkérte a derék hölgy kezét.

Sohasem hittem volna, hogy kocsisom ilyet meg merjen cselekedni. De hát megtette és a retentő valóság csakhamar nyilvánosságra is kerül. Maga Rugby asszony közölte velem a nagy eseményt.

— Tamás, a kocsis játszik szerepet a dologban, nagyságos ur! — mondta a kiváló asszonyság. — Igen derék, csendes ember és szándékai olyan komolyak, hogy nem térhetek ki előlük s így a nagyságos urnak kénytelen vagyok felmondani. Tizennégy nap mulva el-

ről, ami azért baj, mert különben a Robinzon az ötödik fejezetben az indiánokkal bizonyára bankot vagy szövetkezetet alakít. Nos, Robinson utjait kellene követni. Előbb kell a földet felszabadítani s csak azután lehet egészséges ipart teremteni. Sajnos, nálunk Magyarországon ezt éppen megfordítva csinálják!

Németországban, Belgiumban stb. a föld felszabadítását nyomon követte az ipar nagy arányú fejlődése. Nálunk még súlyosabbá teszi a bajt, hogy a nagybirtok a legmagyarabb és legműveltebb vidékeken bénítja meg a gazdasági életet. Legtöbb ugyanis a Dunántulon és az Alföldön van. Az önálló vámterület is okvetlenül létre fogjuk hozni, még pedig akkor, amidőn a hadsereg költsége nem fog a pálinkából kitelni. Az új kiadások fedezésére ekkor fogyasztási határvonalat kell majd felállítani és ez lesz az önálló vámterület.

De sok nagyzásunkról is le kell mondanunk, mert bizony szegények vagyunk. Általában Magyarország a szinpadon mindig mint hősszerű szerepet, pedig helyesebb volna, ha mint közgazdasági naiva jelenne meg. Végezetül három tényezőt említek meg, amely iparunk kifejlődésének alapját képezheti. Először az iparos munkásoknak meg kell adni a választójogot. Ennek óriási kibékítő hatása egészségessé tenné a társadalom vérkeringését. A közjogi politikát kell másodsor a gazdasági kérdésekből eltávolítani, hogy megteremje áldásos hatását a sokat csufolt, de mégis legmagasabb harmadik tényező: a munka. Ha e három meg lesz nálunk, akkor könnyen fel fogjuk találni a boldogulás útját. *H. L. dr.*

megyek. Mind a kettőnek van némi megtakarított pénzcskénk és Tamás azt tervezi, hogy majd egy kis korcsmát nyitunk. Hogy őszinte legyek sajnálom helyemet itt hagyni, mert nagyon jól éreztem magamat.

— Itt akar hagyni, Rugby asszony? — kérdeztem tőle ijedt hangon. — Nem, ehhez már semmi áron nem adhatom beleegyezésem! Érti? . . . Semmi áron! . . . Ha már Tamás annyira odáig van magáért, nem bánom, isten neki, vegye magát feleségül, de elmenne nem szabad!

— Bocsánat, nagyságos ur, — ellenkezett Rugby asszony, — de mint férjes nő, nem maradhatok szolgálatban. Azonkívül egy ilyen kis vendéglő nekem is régi álmomat képezi. Nem tehetek róla, nagyságos ur, igazán sajnálattal távozom, de a dolgon már nem segíthetek.

Rugby asszony szeméit törülgette köténye sarkával és meghatottan kiment a szobából. En azonban valósággal kétségbe estem.

Honnan kerítsek magamnak olyan szakácsnőt, kinek főzje legalább némileg pótolhatná Rugby asszony remekét? Kétségbeesésben még egyszer kísérletet akartam tenni a rábeszéléssel. Csengetésemre Rugby asszony személyesen jelentkezett.

— Jö, hogy jön, Rugby asszony, beszélni akarok magával! — kezdtem a puhitást. —

UJDONSÁGOK.

— **A kormányzó érkezése.** *Wickenburg* István gróf kormányzó és neje vasárnap délután érkezik vissza Fiuméba olaszországi utazásáról. A grófi pár az *Adria* hajóstársaság „*Árpád*” gőzöseivel holnap indul el Bariból.

— **A községi választások ügye.** Jelenítettük, hogy az 56 városi képviselőtestületi tagot az alakuló közgyűlés alkalmával négy igazoló bizottságba sorsolták ki, melyek a mandátumokat fogják kölcsönösen megvizsgálni. Az első igazoló bizottság szerdán este tartott ülést *Fésüs György* dr. közjegyző elnöklésével. Az ülés megnyitása után *Ricotti* előadó jelentette, hogy a városi tanácshoz öt petíció érkezett. Két petícióban a városi és alközségi, három petícióban pedig négy representante mandátumának megsemmisítését kérelmezik. A zárt ülés több mint két óráig tartott s annak határozatáról semmiféle felvilágosítást sem adtak. Csak annyi szivárgott ki, hogy a petíciók ügyében végleges határozat nem történt. Az igazoló-bizottság elnöke egy újságíró előtt azt a kijelentést tette, hogy a statutum intézkedéseinek kívül azért nem adnak felvilágosítást, mert azáltal a reprezentanza tagjainak véleményét előre befolyásolhatnák. A bizottsági jelentések felett ugyanis a reprezentanza legközelebbi ülésén együttesen fognak dönteni. — Itt említjük meg, hogy az első igazoló-bizottság ma este folytatólagos ülést tart.

— **Kitüntetés.** A kereskedelmi miniszter *Pribék* László államvasuti főellenőrt negyven évi hű és buzgó szolgálata elismerésül nyugalomba vonulása alkalmából díszéremmel tüntette ki.

— **Változás a hajóraj parancsnokságában.** A király *Haus* Antal altengernagyot a hajóraj és az első hadosztály parancsnokává, *Wellenburg* Lanjus gróf ellentengernagyot a második hadosztály, *Chmelar* Jenő lovag ellentengernagyot pedig a hajóraj cirkálóflottájának parancsnokává nevezte ki. *Kunsti* Alajos lovag ellentengernagyot a király a hajóraj parancsnokságától felmentette és a közös hadügyminiszterium tengerészeti osztályába osztályába osztotta be. A hajóraj parancsnokságát május 31-én veszi át az új parancsnok.

— **A helyi politika berkeiből.** Fiumében mindenki mindenütt politizál. A politika eshetőségeit vitatják otthon, a klubokban, hivatalokban s a kávéházakban. Voltak azonban egy a multban, mint jelenleg is olyan nyilvános helyek, melyek fontos politikai gyülekező helyekként szerepeltek. Így egy időben a régi „*Bonavia*” osztería, majd a „*Café Centrale*” s

Mindent jól megfontoltam ismét és kijelentem, hogy nem bocsáthatom el!

— De kérem, nagyságos ur, csak nem szeghetem meg Tamásnak adott szavamat!

— Nem bánom, akármit van a dolog, de kocsisom kedvéért nem vagyok hajlandó éhen halni!

Rugby asszony azonban még ezzel az érvvel szemben is hajthatatlan maradt. Felhagytam tehát a kísérletezéssel, de azért még nem adtam fel minden reményt. Elhárítottam ugyanis, hogy Tamást veszem kezelés alá. Hiszen lehetetlen, hogy szívében olyan szenvedély lobogjon Rugby asszony iránt, mely semmi módon sem oltható.

Tamással azonban egyenesen rosszul jártam. A szemtelen fickó nagy hangozást támadt reám, hogy miféle eljárás az tölem, amelylyel két egymást szerető embert le akarok beszélni a tisztességes házasságról? Kereken szemembe mondtam, hogy magánügyeibe nem tűr jogtalan beavatkozást.

A fickó szemtelensége iszonyuan bosszantott és habozás nélkül kikergettem a szobából.

Rugby asszony az nap valósággal remekelt az ebéddel és a még pompásabb vacsorával, mintha azt akarta volna tudomra adni, hogy ez hatyudala volt. Most már éjjel nem bírtam lehunyni a szememet. Egész reggel

a „*Café Europa*”, valamint egy divatos osztería voltak a váltakozó pártok vezetőférfiainak fontos találkozóhelyei. Innen indultak ki a politikai hadjáratok tervei, itt döntöttek egyes fontosabb állások betöltése felett s a politikai újságírók is eme nyilvános helyiségek törzsasztalait keresték fel, ha érdekes politikai riportot akartak lapjaik részére szerezni. Most a „*Café Panny*” egyik sarokasztala a találkozóhelye a városi politika jelenlegi urainak s itt hányják-vetik meg a jövő terveit.

Az említett asztaltársaság a napokban egy érdekes politikai kombinációval foglalkozott. Komoly formában beszéltek, hogy *Vio* Antal dr. országgyűlési képviselő mandátumát a podesztai méltósággal cseréli fel s helyébe *Friedrich* Antal dr. ügyvéd kerülne. Mi sem bizonyítja jobban az új politikai kávéház súlyát, minthogy a fenti tervet szóba hozták illetékes helyen is. Ott azonban egy újabb választás izgalmaira való tekintettel idegenkedtek az érdekes eszmétől. Most az asztaltársaság a polgármesteri szék jelöltjeinek személyével foglalkozik. Heves vitatkozások folynak a politikusok között, mert már eddig is négy komoly jelölt akadt a municipium első méltóságára, akik közül *Vio* Ferenc dr. expodesztának van legtöbb kilátása a sikerre.

— **Wickenburg Márk gróf — kereskedelmi miniszter.** A „*M. H.*” írja: Megirtuk a minap, hogy *Wickenburg* Márk gróf kereskedelmi minisztersége komoly stádiumba jutott. Most feltétlenül megbízható forrásból arról értesülünk, hogy a kormány teljesen megállapodott *Wickenburg* Márk gróffal és kinevezése ilyenképpen befejezett dolog.

— **A Gotterhalte botrány utójátéka.** 1906. augusztus havában az angol hajóraj látogatása alkalmával — mint ismeretes — az Adamich-téren az angol flottazenekar a Gotterhaltét játszotta. Amikor a gyűlölt nótá felhangzott, a téren jelenvolt magyarok hangosan adtak felháborodásuknak kifejezést. A láрма közepette *Exner* Károly, a *Lloyd*-szálló volt tulajdonosa az étterem terraszán egy póstaflóistvisnlőre, aki a Gotterhalte játszásakor füttyülni kezdett durván rátámadt és becsmérlő szavakkal illette a magyarokat. Az azóta megszünt „*Fiumei Hirlap*” akkori munkatársa, *Korcsmáros* Nándor megírta lapjában a botrány lefolyását. A cikk miatt *Exner* sajtóperrel támadta meg *Korcsmáros* urat, akit a törvényszék kétféle büntetésre ítélt. Az ítélet a Kuria a törvényszék ítéletét megmáskították s az *Exner* elleni bojkott felhívásért 40 korona fő- és 20 korona mellékbüntetésre ítélt. *Korcsmáros* Nándor most újrafelvételi kérvényt nyújtott be a fiúmei törvényszékhez s bizonyítani kívánja, hogy csupán azokat a cikkeket írta, melyekért az

gyöttrődtem a jövő felett s közvetlenül az ebéd feltalálása előtt, végre Rugby asszonyhoz, a konyhába mentem.

— Azért jöttem, Rugby asszony, hogy még egyszer beszéljek önnel s ha csak lehet, maradásra bírjam! — kezdtem tompa hangon.

— Lehetetlen, nagyságos ur! — felelt a derék hölgy. — Tamás, a ki tisztességes ember, nőül akar venni és ha nem is szeretem tulságosan, még sem adhatok neki kosarat, kivéve ha...

— Kivéve, ha? — kérdeztem újra éledő reménykedéssel.

— ... egy többet érő vőlegény jelentkezik, mint ő!

— Ah! — mondtam megsemmisülve — és a konyhaszékre rogytam.

Azután teltek a napok és Rugby asszony minden nap csodásabb remekkel halmozta fel asztalomat. Ezek az ebédek és vacsorák az én kísértő démonaim voltak. Eleinte csupán lehetetlen ötlenként merült fel lelkemben egy eszme, melyet gondolkodás nélkül visszautasítottam magamtól. Később azonban mindig gyakrabban megkönyékezett a gondolat, hogy végre lassanként egészen hozzá szoktam és egy nap, a reggelinél, így szóltam önmagamhoz:

— Miért ne? Hiszen ez sem tartoznék

ítélőtábla felmentette, a bojkottra való felszólítást azonban *Csoór* Gáspár hirlapíró írta.

— **A tengerészkapitányi és hadnagyi vizsgálatok.** Jelenítettük már, hogy a tengerészeti hatóságnál tegnapelőtt fejeződtek be a május havi kereskedelmi tengerészkapitányi és hadnagyi vizsgálatok. A vizsgálatok eredményét még tegnap közölték az érdekeltekkel. A kapitányi és hadnagyi vizsgálatokra az ismétlőkkel együtt összesen tizennégyen jelentkeztek, akik közül négyet ismétlésre utasítottak. Kapitányi vizsgát a következők tettek sikerrel: *Pristich* Guido (Ika), *Rasselich* Milos (Trieszt), *Schwarz* Bódog (Poljan), *Szombathy* János (Kecskemét) és *Szulyovszky* Sándor (Trencsén). Hadnagyká képesítették: *Kárpáti* Lajos (Veszprém), *Micassovich* Baldo (Raguza), vári *Nagy* Lajos (Mezőberény), *Randich* Antal (Buccari) és *Sichich* József (Costrena di Santa Lucia).

— **Tengerészek bérmozgalma.** Jelenítettük már, hogy a Magyar-Horvát tengerhajózási társaság fűtői és matrózai memorandumot nyújtottak be az igazgatósághoz, melyben fizetésemelést s a munkaidő leszállítását kérelmezik. Időközben a gépészek is beadvánnyal fordultak az Ungaro-Croatához, hogy fizetésüket véglegesen rendezzék s a már többször megígért szolgálati pragmatikát életbeléptessék. Az előbbieket május 25-ikéig, az utóbbiak pedig május 27-éig kérik a választ. Az igazgatóság a fűtők és matrózok kérvényére a kitűzött idő előtt egy nappal válaszolt, melyben kijelenti, hogy hajlandó tárgyalásokba bocsátkozni, ha mindkét fél két-két megbízott utján fog értekezni. A meghatalmazottaknak azonban olyanoknak kell lenni, hogy sem az egyik, sem pedig a másik félnél érdekelt ne legyenek. A fűtők és matrózok erre tegnap egy napi halasztást kértek és kaptak az igazgatóságtól, hogy képviselőiket megnevezhessék. A gépészek kérelmével a legközelebbi igazgatósági ülés fog foglalkozni oly módon, hogy a válasz a határidőn belül megadható legyen. A bérmozgalom iránt a fiúmei munkásegylet vezetősége is érdeklődik s ezért a legközelebbi napokban a Sedi Riunitiben nagy értekezlet lesz.

Itt kell megemlítenünk, hogy a tengerészkapitányok klubja egy memorandumon dolgozik, melyben a tengerészkapitányok anyagi és erkölcsi helyzetének javítását fogják kérelmezni. A memorandumot valamennyi hazai társaság vezetőségének meg fogják küldeni. A tengerészek bérmozgalma tekintetében tehát a nyár mozgalmasnak ígérkezik.

a rendkívüliségek közel. Hány társaságból való ember vette már nőül szakácsnőjét! S végre is az egész csak annyit változtatna a helyzeten, hogy Rugby asszony feloldhatatlan kötélekkel szerződne hozzám.

Ez a terv tizennégy nap alatt elhatározással ért. A konyhába mentem Rugby asszonyhoz, aki éppen csomagolt és megkértem a kezét.

Talán nem kell mondanom, hogy nem kaptam kosarat. De Tamást szemtelenségéért, azonnal elcsaptam a jegyváltás után. Azonban tudtam a lovakon is, mert több kocsi nem akartam látni a házban.

Rugby asszonnyal a mult héten tartottuk meg az esküvőt. A lakodalmi nap estéjén, vacsora közben, ezzel a kijelentéssel lepelt meg:

— Holnap szakácsné után kell néznünk!

— Mit, szakácsné után? — kérdeztem megütődve. — Hiszen a te tehetségeid mellett nincs szükségünk szakácsnőre!

— Nos, ha azt hiszed, hogy mint férjes asszony, főzni fogok, akkor alaposan tévedsz! — szólt Rugby asszony méltóságáteljesen. — Nekem éppen elég volt már a konyvasztásból!

Most már mondják meg kérem, hogy miért is házasodtam meg?

John T. Nicholson.

Az Ungaro-Croata igazgatósága ma déli-
előtt ülést tartott, melyen a fűtők s tenger-
szek, továbbá a gépészek memorandumával
foglalkoztak. Az ülés csak délután egy órákor
ért véget. A hosszú igazgatósági ülésen végleges
megállapodás nem történt, mindössze a
helyzetet vitatták meg s körvonalazták azt az
álláspontot, melyet a társaság a tárgyalások
során el fog foglalni. Tudomásul vették, hogy
a matrózok s a fűtők nem fogadták el az
igazgatóság ama javaslatát, hogy a tárgyalások-
kat mindkét részről teljesen neutrális két-két
meghatalmazott vezesse. Az említettek ugyanis
bejelentették, hogy a memorandumot négyer-
irták alá s így csakis ezek képviselhetik a
matrózókat s a fűtőket. Erre való tekintettel az
igazgatóság is négy tagot delegált a tanácskozá-
sok megkezdésére.

— **A fiumei magyar színészet jövője.**
Néhány héttel ezelőtt lapunkban megemlékez-
tünk arról a felmerült tervről, hogy Fiumét
kikapcsolják a pozsony-fiume-kaaposvári magyar
színi kerületből. Mint értesülünk, Fiumének a
színikerületből való kikapcsolásának kérdése
egyáltalában nem aktuális. Nem aktuális azért,
mert a kormány Fiuméba csak elsőrendű mag-
yar színtársulatot küldhet és a változtatás a
jelenleg fennálló kerületi beosztás megbolyga-
tását tenné szükségessé, másrészt pedig *Polgár*
Károly, aki ez évi szeptember 1-én már átveszi
a pozsony-fiume-kaaposvári színikerület igazga-
tását, éppen azoknak az igényeknek megfele-
lően szervezi társulatát, a melyeket vele
szemben a műértő fiumei közönség támaszt.
Oly nagy társulatot, a milyent *Polgár* szer-
ződtetett, csak a művészet iránt igaz érdeklő-
déssel viseltető városok bírnak el és Fiumének
a kerületből való kikapcsolása éppen ezen
szervezkedés mellett teljesen indokolatlan lenne.
Az új színiigazgató egyébként, bár jelenleg
még a délvidéki kerületet igazgatja s emellett
szervezi a pozsony-fiumei kerület részére új
társulatát, még a nyár előtt Fiuméba jön és itt
a magyar színészeti ügyekben irányadó egyéni-
ségekkel jövőendő terveit illetőleg érintke-
zésbe lép.

— **A kommuniké-affér epilógusa.** Ma
tárgyalták a helybeli járásbíró előtt a
színházi kommuniké ügyben felelős szerkesz-
tőnk által *Gyulai* Zsigmond ellen indított két
pör elsejét és pedig azt, amely a harmadik
személyek előtt elkövetett szóbeli becsületes-
sértésre és rágalmaszra vonatkozott. A Fiu-
mei Estilap május 10-iki cikkében foglalt hat
rendbeli becsületesértést és rágalmaszást mint
sajtó útján elkövetett deliktumokat a helybeli
törvényszék, tehát más fórum fogja tárgyalni.

A mai tárgyalást *Burgstaller* Aurél járás-
bíró vezette. Mellette jegyzőként *Heil* Faustin
dr. működött. Minthogy veszedelmes fenye-
getés is volt *Gyulai* inkriminált szavaiban, az
ügyesség szintén vállalta a vádat és nevében
Stiglich János dr. működött mint ügyési
megbizott.

A személyi adatok bemondásánál *Gyulai*
azt vallja, hogy már egyszer büntetve volt sajtó
útján elkövetett becsületesértésért. Hosszasan
védekezik és igyekszik a vád tárgyát képező
szavak súlyát enyhíteni. Azt állítja, hogy nem
azt mondotta: „Ez közönséges zsarolás“, ha-
nem hogy ő reá azt a *benyomást* tette szer-
kesztőnk eljárása, mintha zsarolásról volna szó.

Az utána kihallgatott két tanu *Erős* Aurél
a Kereskedelmi Bank cégvezetője és *Gerő* Arthur,
a Schenker és Társa cég vezetője eskü alatt
vallják, hogy *Gyulai* az inkriminált szavakat
igenis használta, hozzátevéen azt a fenyegetést
hogy az esetet megírja a pesti lapoknak azzal
a címmel, hogy „zsaroló hírlapíró“. *Gyulai* azt
válaszolja, hogy ő csak mondta ez utóbbit, de
nem tette meg.

Ezután *Murai* Jenő, lapunk felelős szer-
kesztője adja elő mint panaszos a tényállást, a
melyet olvasóink „A Tengerpart“ erre vonat-
kozó cikkeiből és a színiügyi bizottság május
11-iki üléséről közölt részletes tudósításból
elégé ismernek. Felolvassa a „Magyar Ujság-
kiadók Országos Szövetségének“ ismert nyilat-
kozatát s hivatkozik arra, hogy a Fiumei Esti-
lapnak a tárgyaláson jelenlevő kiadója és
felelős szerkesztője is tagja a Szövetségnek s
hogy az ő lapja is kapott tavaly Balla színi-
igazgatótól ugyanezen címen 120 koronát.

Erre a vádlott részéről bejelentett két
tanu, *Virág* Jenő és *Korcsmáros* Nándor kihall-
gatása kerül sorra, ezek azonban, minthogy az
idézetet nem kapták meg idejekorán, nem je-
lentek meg. Rövid uton beidézik őket. Az e
célből ideiglenesen felfüggesztett tárgyalást déli
12 órákor folytatják.

Korcsmáros Nándor a bíró kérdésére ki-
jeleníti, hogy zsarolást nem lát *Murai* Jenő el-
járásában. Neki csak az az *érzése* volt, hogy
ebben a tisztán üzleti ügyben neki üzleti kára
lesz, ha nem fogadja el szerkesztőnk
ajánlatát.

Virág Jenő egy Balla Kálmán által f. é.
május 10-én hozzá címzett levelet mutat fel,
melyben Balla egy *Murai* Jenőhöz körülbelül 3
évvél ezelőtt intézett levelének néhány szavas
passzusát idézi.

Szerkesztőnk rögtön felpattan és kijel-
enti, hogy Balla 3 évvel ezelőtt a szezon végén
hirtelen elautomobilozott innen és többek kö-
zött kiegyenlítőül hagyta „A Tengerpart“
kiadóhivatalának egy 60 koronás hirdetési
számláját. Ugyanugy tett egyébként a *Sper-*
ber-féle zenekar több tagjának hátralékos jár-
andóságával is. Midőn a kiadóhivatal több-
szöri felszólítására sem fizette ki
Balla tartozását (— *Márffy* titkár foly-
ton türelmet kért és hivatkozott a
kaaposvári rossz üzletmenetre —) és
Balla azt is megakadályozta, hogy egy helybeli
hátralékos bérlőjénél, kihez pedig Balla maga
utasított bennünket, behajtsa kiadóhivatalunk a
számlát, lapunk kiadótulajdonosa elvesztvén
türelmét, azt táviratozta Ballának, hogy ha
azonnal be nem küldi a közölt hirdetésekért
jogosan járó 60 koronát, szoba nem
áll vele többé. Erre végre megjött a 60 korona,
de bosszuságában Balla a kísérő levélben ki-
jelentette, hogy ha ő kiadónkat a távirat után
nem jelenti fel zsarolásért, ezt csak „szánalom-
ból“ és „elnézéssel“ teszi. Mi persze annak
idején jót neveltünk Balla e jogi tájékozatlan-
ságán, mert hiszen abban, hogy valaki jogosan
követeli egy rég lejárt számlája kiegyenlítését,
józan ember nem láthat zsarolást és ezért
a késedelmes fizetésért inkább Ballának volt
oka restelkednie, nem nekünk.

Szerkesztőnk e felvilágosítása után *Rudan*
Dino dr., *Gyulai* védője (— jellemző, hogy
éppen a régi autonompárt titkárát választotta
védőjéül —) enyhe ítéletet kér és azt igyek-
szik bizonyítani, hogy *Gyulai* önzetlenségéből és
idealizmusból tette azt, amit tett. *Murai* Jenő
erre azt válaszolja, hogy nem önzetlenségéből,
hanem a száz koronás színházi titkári fizetés-
ért kardoskodott annyira szerkesztőnk ellen.

Burgstaller bíró végre kihirdette az íté-
letet, mely szerint *Gyulai* Zsigmondot *Murai*
Jenő ellen elkövetett becsületesértésért *harminc*
korona pénzbüntetésre ítéli. Dr. *Stiglich* ügyé-
si megbízott az ítélet ellen felebbez azért,
mivel a bíró a veszedelmes fenyegetést nem
vette tekintetbe, *Murai* szerkesztő pedig szin-
tén a minősítés miatt, mivel panaszlott sza-
vaiban a rágalmasz minden kritériuma is
megvan. Végül *Rudan* dr. védő az új büntető
novella felfüggesztő paragrafusának alkalma-
zása végett felebbez. Ezzel a tárgyalás há-

romnegyed egykor véget ért.

Itt említjük meg,* hogy a Balla-féle 60
koronás számla ügyét már tavaly elmondta
szerkesztőnk az e célra a színiügyi bizottság
kebeléből kiküldött albizottságnak, minthogy ez
volt „A Tengerpart“ és Balla között addig
fennállott jó viszony megszűnésének kiinduló
pontja. Balla, akit erre az albizottság szintén ki-
akart hallgatni, diplomatikusan azt válaszolta,
hogy nem nyilatkozik (— mert nem tudott
nyilatkozni —), holott szerkesztőnk Balla
hátmögötti sugdolódzásairól értesülve, épp az
albizottság útján akarta őt nyílt színi-
vallásra bírni. Mivel most Ballának
Virág Jenőhöz intézett levelével, melyről
a feladó nem tudta, hogy az szerkesztőnk elé
fog kerülni, végre mégis sikerült a nyulat ki-
ugratni a bokorból, — Balla Kálmán ellen
megtesszük a büntető feljelentést.

— **Eltűnt leány.** *Schwider-Walburga* ma-
gánzónő, aki két hét óta az abbaziai „Auisi-
sana“ szállóban üdül, tegnap bejelentette
a fiumei rendőrségnek, hogy tizenhét
éves *Margit* nevű leánya eltűnt. A
beteges leány már napok óta buskomor volt
s a kétségbeesett anya attól tart, hogy ön-
gyilkossá lett. Tegnapelőtt a leány azt mon-
dotta, hogy Fiuméba megy át s azóta nem
tért vissza. A rendőrség keresi az eltűnt
leányt.

— **A becsületes megtaláló jutalma.** Meg-
irtuk, hogy a rendőrség *Legcevič* nevű detek-
tívje a *Via Castellón* egy pár fülbevalót talált.
A detektív átadta a fülbevalókat a rendőrség-
nek, ahol tegnap egy urinő jelentkezett értük.
Miután igazolta, hogy a 2000 korona értékű
fülbevalók az ő tulajdonát képezik, a rendőr-
ség átadta neki azokat. A detektívnek az urinő
90 korona jártalmat adott.

— **Hangverseny a Deák szállóban.** Hol-
nap szombaton este a Deák-szállóban a *Jella-*
sich gyalogezred zenekara ad hangversenyt.
Belépti díj 50 fillér.

**Egy szép butorozott szoba el-
sejére kiadó. Via Alessandro
Volta 3. szám IV. emelet.**

Kéz alatt vett

varrógépek

egészen új állapotban olcsón eladok,
esetleg részletfizetésre is.

HERSKOVITS S.

Via Giuseppe Parini 6. szám.

Jó családból való fiatalember, ki az
olasz, horvát és lehetőleg a német nyelvet
ismeri, alkalmazást talál kereskedelmi vál-
alatnál. Ajánlatok írásban bizonyítványok-
kal és egyéb kellékekkel felszerelve „B. M.“
jelígyével a kiadóhivatalhoz küldendők.

Helybeli nagy iparvállalat azonnali
belépésre keres német nyelvű gyors- és
gépírásban gyakorlott férfi, vagy női tiszt-
viselőt. Ajánlatok fizetési igények megje-
lölésével a lap kiadóhivatalába küldendők.

Eladó egy régi rendszerű pénzszek-
rény, óraüveg-elhelyező rekesszel, két
eszterga, egy nagy falióra, egy régi
rendszerű asztali óra.

Mattuglie—*Abbazia* között egy öt
szobából, két kamrából, konyhából, szép
verandából álló és erdős kerülettel, kö-
rülvev villa, nyári tartózkodásra igen
alkalmas, 15,000 koronáért eladó. Kér-
dezősködni fentiekre vonatkozólag is:
Via Carducci (ex Via Governo) 11. sz.
félemelet.

— **Bűnös gondatlanság.** *Baltási* Miklós vasuti aliszt tegnap megjelent a rendőrségen és feljelentést tett *Halasi* János máv. raktáros ellen. A feljelentés szerint *Halasi* a napokban kétszázötven dinamitpatront talált, amelyből néhányat fiának adott. Az a lötlényeket játszótársai között szétosztotta. Az egyik patront *Baltási* 13 éves *András* fia kapta, aki játszani kezdett vele. Játék közben egy kővel ráütött a patronra, mely nagy dördüléssel felrobbant. A robbanás oly erős volt, hogy a fiu balkezének hüvelykujját és ujjainak felső részét leszakította s azonkívül arcán is súlyos sebet ejtett. A szerencsétlen fiut a kórházba szállították. A rendőrség a gondatlan raktárnok ellen megindította az eljárást.

— **A tengerbe esett.** Szerdán délután a kereskedelmi tengerészeti akadémia növendékei a kikötőben gyakorlatoztak. A gyakorlatok végével könnyen végzetessé válható baleset történt. Egyik növendék ugyanis partraszállás közben elvesztette egyensúlyát s a tengerbe zuhant. A baleset nagy izgalmat keltett a növendékek között, mire azonban a mentéshez fogtak, az illetőnek sikerült saját erejéből is partra vergődni. A balesetért senkit sem terhel felelősség s a növendékeknek az önkéntelen furdón és ijedségen kívül egyéb baja nem történt.

— **A kikötőből.** Május 26. *Érkezett:* „Risveglio” olasz gőzös Triesztből üresen; „Lombardia” olasz vitorlás Sebenicóból üresen;

Indult: „Dunav” magyar gőzös Konstantinápolyba üresen; „Orseolo” olasz gőzös Triesztbe üresen.

— **Lokve állomás kibővítése.** Az államasutak zágráb—fiumei vonalán fekvő Lokve állomáson végrehajtandó bővítési munkákra holnap, május 27-én közigazgatási bejárást tartanak.

— **A Magyar Keleti közgyűlése.** A Magyar keleti tengerhajózási rt. 1910. évi bruttó bevétele 772.758 K volt, szemben az 1909. évi 937.645 K-val. Ebből a tiszta nyereség 227.271 K, míg az előző év mérlege nyereség és veszteség nélkül zárult. A május 31-én tartandó közgyűlésen részvényeként 10 K = 5% osztalék fizetését fogja javasolni az igazgatóság (tavaly nem fizettek osztalékot).

Távirat ◀▶ Telefon

A képviselőház ülése.

BUDAPEST, május 26. A képviselőház mai ülésén *Berzeviczy* Albert elnököl.

Bejelenti, hogy *Bánffy* Dezső bárót dél után három fogják eltemetni s a gyászbeszédet a Ház nevében *Náday* Lajos alelnök fogja mondani. Felolvastatja a francia kamara elnökének levelét, melyben a képviselőház részvéért köszönetet mond.

Ezután áttérnek a kultuszárca folytatógos tárgyalására.

Mártonffy Márton válaszolja a hazai iskolák helyzetét. A nemzetiségektől nem kell félni, ha jó iskolákat állítanak fel a nemzetiségi vidékeken. Az erdélyi szászokat támogatni kell. A szerbeket jövevényeknek nevezi.

Bogdán Zsivko közbekiált:

— Nem vagyunk jövevények!

Mártonffy folytatja beszédét s történeti adatokkal bizonyítja, hogy a szerbek a mohácsi vész után jöttek az országba, azonban jó testvéreknek tartja őket. Kívánja a középiskolák reformját, az előadások egységességét. Míg a népiskolák hiányzanak, az új egyetemre sincs szükség. Hangoztatja, hogy a leánynevelést is reformálni kell, különösen a polgári leányiskolákban. A javaslatot elfogadja.

Kelemen Samu Justh-párti szerint a kultuszminiszter teljes keresztény-szocialista programot adott. Kérdi a miniszterelnököt, hogy mi az ő programja. A Deák-féle liberalizmus vagy a keresztény-szocializmus. Foglalkozik a szabadkőművesek és a kongregációk ügyével. Olyan iskolákat kell az államnak felállítani, amelyekben az összes felekezetek egyenlő elbánásban részesüljenek.

Kovácsy Kálmán a padot verdesve, izgatottan közbekiált:

— Igaza van Kelemennek! Helyesen beszél.

Az elnök Kovácsyt magaviseletéért rendutasítja.

Kelemen Samu pedig röviden befejezve beszédét, kijelenti, hogy a közoktatásügyi tárca költségvetését nem fogadja el.

Kozma Andor munkapárti beszéde nagy részében *Kelemen* Samuval polemizál. Szerinte a liberalizmus nincs összefüggésben a fekezeti meggyőződéssel. Az lenne az ideális állapot, ha az iskolákba a felekezeti különbség nélkül mindenki bejuthatna. A költségvetést elfogadja.

Ezután a Ház *Bánffy* Dezső báró temetésére való tekintettel egy óraker a mai tárgyalást félbeszakítja, mire az ülés a napirend megállapítása után véget ért.

A munkapárt értekezlete.

BUDAPEST, máj. 26. A munkapárt ma este rendkívüli ülést tart, melyen *Székely* igazságügyminiszter lesz az előadó. A miniszter ugyanis *Héderváry* gróf miniszterelnöktől rendkívüli pártkonferencia összehívását kérte, hogy a katonai perrendtartás részleteit a párt tagjaival megismertesse.

Bánffy Dezső temetése.

BUDAPEST, máj. 26. Báró *Bánffy* Dezső holttestét ma délelőtt szállították át a Kálvin-téri református templomba, melyet gyáspompával vontak be. A téren az összes gázlámpák gyászfátyollal voltak bevonva s a szomorú aktus alatt a légszeszt meggyújtották. Tizenkét óraker a közönséget bebocsátották a ravatalhoz, amelyet a koszorúk egész tömege elborít.

Nagy birtokcsalás.

BUDAPEST, máj. 26. A rendőrség ma letartóztatta *Papp* Károly elzüllött főjegyzőt, aki nem létező horvátországi birtokok címén nagy összeggel megkárosított hiszékeny embereket.

Csendőrök és katonák harca.

SOPRON, máj. 26. A magyar határon levő *Greuzbach* községben véres verekezés volt katonák és csendőrök között. A csendőrök ugyanis a korcsmában szembesíteni akarták a katonákat, akik ez ellen tiltakoztak. A katonák sörös üvegeket és poharakat dobáltak a csendőrökre, akik közül kettő súlyosan megsebesült. A csendőrök erre sortűzet adtak, mely alkalmal két katonát agyonlőttek. A nyugalom csak nehezen állott helyre.

Montenegro háboru előtt.

BÉCS, máj. 26. A „Neue Freie Presse” értesülése szerint *Nikita* tegnapelőtt az összes európai nagyhatalmakkal tudatta, hogy ha Törökország a montenegrói határon nem szünteti be fegyverkezéseit, kénytelen lesz mozgósítást elrendelni. Montenegro e lépése az olasz külügyminiszterium tudtával és beleegyezésével történt. Diplomáciai körökben nagy izgalmat kelt Montenegro energikus fellépése.

Diaz végleges lemondása.

MEXIKÓ, máj. 26. *Diaz* elnök tegnap délután öt óraker lemondott a köztársasági elnökségről. A lemondás órájában is véres összeütközések voltak. A köztársasági elnök palotáját erős katonai csapat őrzi.

Nagyobb tömeg a palota elé vonult s a bezárkózott *Diaz* ellen tüntetett. Közben a katonasággal összeütközésre került a sor. A felkelők ellen sortűzet adtak, melynél többen halálosan megsebesültek. A köztársaság elnöki

teendőit ideiglenesen *De la Barra* külügyminiszter látja el.

A páris—madridi repülőverseny győztese.

MADRID, máj. 26. *Vetrine* francia aviatikus ma reggel 7 óra 41 perckor elsőnek érkezett a madridi célhoz. Madridban a győztes aviatikust óriási néptömeg várta.

A Tengerpart minden jogos panaszt közöl és minden közérdekű felszólalásnak helyt ad. !!

.. Rómába utazók figyelmébe! ..

Gambrinus-Halle

Luhr Bácsi „BAVARIA” Sörcsarnok

ROMA, Piazza San Silvestro, a főpostával szemben.

Magyar tulajdonos. - Magyar konyha. Magyar kiszolgálás. - Magyar újságok.

Valódi bajor és pilzeni sörök. Olcsó árak! Olcsó árak!

ISCRA ENRICO motorerőre berendezett famegmunkáló

műhelye értesíti a t. mérnök s építész urakat, hogy gyárának megnagyobbítása után állandóan raktáron tart több különféle komplett ajtót, ablakot s különböző kereteket.

Fiume, Via Acquadotto 8. szám. Telefon 11-56.

akik az egészséges bőrápolásra szult fektetnek, különösen szeplőtől akarnak szabadulni s finom, puha bőrt és fehér arcszínt akarnak kapni vagy megőrizni csak

Hölgyek

Bergmann & Co., Tetschen a. E. Steckenpferd liliumtejszappanával, (vesszőparipa védjegy)

mosakodnak. Drbja 80 filléért kapható minden gyógyszerárban, drogériában, illatszertárban stb.

A Szent István védjegyű Duplamaláta-sör

fontos a tüdő- és gyomorbetegségben szenvedő betegeknek valamint álmatlanság ellen, különösen szoptató anyáknak s lábadozó betegeknek

Üdítő!!! Tápláló!!!

Igyék naponta 1—2 üveggel!!!

Hires orvostanások ajánlják!!!

Kapható: Frisstöltésű palackokban minden fűszer és csemege kereskedésben. Frissen csapról kimerve minden előkelő étteremben.

Vigyázzunk a védjegyre

Övökadjunk az utánzatoktól!

Nagy földrengés.

ATHÉN, máj. 26. Leocadiai távirat szerint ott az elmúlt éjjel nagy földrengés volt. Számos ház összedült, százötven ember pedig meghalt.

Negyven védőügyvéd.

ZÁGRÁB, máj. 26. A törvényszék ma kezdte tárgyalni rendkívüli érdeklődés mellett Hinkovics perének tárgyalását, melyre francia, angol, cseh, orosz és szerb újságírók is eljöttek. A vádlottat negyven ügyvéd védi.

Szerencsétlenség a bicikliversenyen.

MILANO, máj. 26. Tegnap tartották meg a nagy kerékpár versenyt, melyet nagy közönség nézett végig. Sokan, hogy jobban lássanak, felmáskták a cél közelében épülő ház gerendázatára, mely a nagy súly alatt összedült. Huszan halálosan megsebesültek, negyvenen pedig könnyebben megsérültek.

„DE LA VILLE“
SZÁLLODA, KÁVÉHAZ ÉS ÉTTEREM
FIUME, DEÁK-KORZÓ.

— A magyarság találkozó helye. —
Az étteremben délelőtt 9 órától izletes
villásreggeli olcsó áron.

A kávéházban esténként KOVÁCS JÓZSEF
jóhírnevű kaposvári cigányzenekara hang-
versenyez.

TULAJDONOS:
BUDAI KÁROLY

Egy elegánsan bntorozott szoba
kiadó. Corso 20. szám I. emelet.

CONTINENTAL-AUTOMOBIL
PNEUMATIKS

Képviselet és raktár Fiumében:

Gilić R.
Telefon 677. Via Lod. Kossuth 13. Telefon 677.

Med. univ.

Dr. Stejić János

volt községi orvos és a bécsi klinika hospitánsa
helső, gyermek és női betegségekben

rendel d. e. 9—11-ig és d. u. 3—4-ig.
Fiume, Via del Municipio 2. sz. 11. emelet.
(Piazza Dante). TELEFON 241.

Mosó és tisztító intézet
Via M. Buonarroti 10.

Minden e szakba vágó munkát leszállított
áron a legpontosabban végez.

A mosás és vasalás csak kézi erővel tör-
ténik, tehát nincs ruharongálódás.
Sziveskedjék állításaimról meggyőződni.
A ruhákért házhoz küldök!

Telefon 11-41. Sámson Antal.

Harisnyakötőde Fiumében.
Deák korzó 20. sz.

Elvállal minden e szakmába vágó mun-
kát, úgy kör- mint hosszugépen. Haris-
nya fejelések jutányos árban végeztetnek
Minél több szives megbízást kér

Czimmermann Györgyné.

Automobil bérelhető.

[Fiumei első] auto-kereskedelmi társaság

Telefon 310.

Telefon 310.

SZABO VIKTORIA MOSODÁJA

Via Serpentina 20. sz.

Gyűjtőhely: Via Alessandrina 4. a kapu alatti tözsdében

- ▼ **Marólug nélküli kézi mosás.**
- ▼ Mindenféle női piperék, férfi-ing,
- ▼ gallér, kézelő stb. a legpontosabban
- ▼ :: elkészítve házhoz szállítatnak. ::

DEÁK SZÁLLÓ ÉS ÉTTEREM
Deák-korzó FIUME

— a pályaudvartól 3 percnnyire —

Kifogástalan magyar s bécsi konyha.
Hamisítatlan borok. :-: Olcsó árak.
40 modernül berendezett szoba.

Tulajdonos
Ederer-Burger Gyula

Figyelem

MORGENSTERN VIKTORIA
FIUME, Via della Torre 1.
(volt Via Molo 2.)

Első Fiumei Fűzőszalon.
Saját gyártmányu új modellek 4
K-tól 200 K-ig. Mérték utáni
fűzők és javítások 24 óra alatt
eszközöltetnek.

Morgenstern Viktoria
Első Fiume. Fűző Szalon.

Mindennemű
kezimunka,

valamint előnyomások, és
elkezdték himzések, ugy-
szintén női disztárgyak
és női fejdiszkekbi óriási
választék.

Kérem áruim megtekintését minden vételkényszer nélkül.
WEISZ és TARSA, FIUME, VIA ADAMICH (Európa-szállóép.)

ROYAL SZÁLLODA
Kossuth Lajos u. - FIUME - Interurb. Telef. 121.
- Központi fekvésű elsőrangú családi szálló -
a villamos vasut mentén, lift, fürdő, villany-
világítás stb.
:-: Omnibus minden vonatnál. :-:
Tulajdonos **DRASKOVICH MIKLÓS.**

„ADRIA“ szálló és étterem
FIUME
ADAMICH és ADRIA UTCA (ZMAJIC PALOTA)

A város központjában a hajóállo-
más közelében. Kényelmesen be-
rendezett szobák tengeri kilátással,
fürdővel és villanyos világítással.

Kitünő német és olasz konyha.

Hamisítatlan borok. - Elsőrangú sör.

Tulajdonos: de Negri Tranquillo.

VIII. évfolyam.

„A Tengerpart“

Fiumének legélénkebben szer-
kesztett és legjobban informált
napilapja jelenleg

VIII. évfolyamában

jelenik meg.

Mint Fiumének és a környékbeli
fürdőhelyeknek legnépszerűbb,
legelterjedtebb és legrégebb ma-
gyar napilapja

„A TENGERPART“

a kereskedelmi és üzleti világ
legalkalmasabb hirdetési orgá-
numa.

Hirdetési árai a lap nagy példányszá-
mához viszonyítva igen mérsékeltek. []

Előfizetési árai:

Egy évre	-----	K. 24.—
fél évre	-----	„ 12.—
negyedévre	-----	„ 6.—
egy óra	-----	„ 2.—

Tiszviselők fél áron kapják „A TENGERPART“-ot,
ugyhogy az utóbbiaknak

„A TENGERPART“
házhoz szállítva csak 4 fillérbe
kerül naponta.

Előfizetéseket posta és telefon útján is felvesz
«A TENGERPART» kiadóhivatala Fiume
Grad. del Sasso Bianco 3. szám 1. emelet.

[a Hungaria szálló mögött.]

Telefon 229. sz. Postafiók 105. sz.

Mutatóványszámokat egy hélig ingyen küldünk.

VIII. évfolyam.

TURINI NEMZETKÖZI KIÁLLÍTÁS 1911.

A S. A. L. V. E. vezetése és a kiállítás Végrehajtó Bizottságának ellenőrzése alatt álló

== SZÁLLODÁK ==Minden modern kényelem. Egyenesen szállóknak készült épületek.
Új berendezés. — Központi fűtés. — Villanyvilágítás. — Fürdők. — Autómobilok az állomáson.**Grand Hôtel Victoria** - - ELSŐRENDŰ - -VIA MARIA VITTORIA 33, a város központjában.
250 szoba. Szalon. 2 Lift. Étterem. Szobák fürdővel. Garage.**Grand Hôtel de l'Exposition** ELSŐRENDŰVIA SALUZZO 34. Ót percre a közp. pályaudvartól és a kiállítástól.
150 szoba. Szalon. Lift. Étterem.**Hôtel Dora**CORSO S. MAURIZIO, a királyi palota kertjével szemben.
Turin legnagyobb szállója.
500 szoba. 20 Szalon. Lift. Fürdők. Étterem.**Hôtel Meublé des Nations**VIA MADANA CRISTINA 15. Központi fekvés, közel a kiállításhoz.
80 szoba és terem. Felvonó. Fürdők.**Hôtel Meublé Donizetti**VIA DONIZETTI, a VIA ORMEA sarkán, 5 percre a kiállítástól.
100 szoba. Szalonok.**Hôtel Valentino** .. MÁSODRENDŰVIA ORMEA 38, a kiállítás bejárata mellett.
86 szoba. Szalonok.**Hôtel Meublé Stupinigi**VIA S. SECONDO, a VIA FILANGERI sarkán, az állomás mellett.
50 szoba. Szalonok.**Hôtel Meublé Crimée**VIA MONCALIERI 61, a PÓ jobb partján, a brazilai pavilonnal szemben,
a domb alján.
75 szoba. Szalonok. Garageok.**Hôtel Pension Eridano**VIA MONCALIERI 63, a PÓ jobb partján, a brazilai pavilonnal szemben,
a monumentális hid és a domboldal kertje mellett.
70 szoba. Szalonok. Étterem. Bar.**Hôtel Regina** MÁSODRENDŰCORSO REGINA MARGHERITA, a CORSO FARINI sarkán. Remek kilátás a
dombokra és az alpesekre. Az Antonelliana múzeum és a Pó mellett.
500 szoba. — Nagy terem ünnepek és bankettek számára. — Lift.
Étterem.Felvilágosítások és szobamegrendelések végett következő címhez tessék fordulni:
Direction Générale des Hôtels de l'Exposition
Turin Via Arcivescovado 1 a. I. étage. Telefon 44-38. Sürgőny cím: SALVE.**Cantrida fürdő és vendéglő**Hideg tengeri és napfürdők, 250 kabinnal. Nagy
árnyas kert terrasszal. Kitűnő konyha és kifogástalan
borok. Kőbányai polgári sör. Villanyos összeköttetés
Fiuméból a fürdőig. Vasár. és ünnepnapokon délután
katonazene.

Fürdőjegyek fehéreneművel 40 fillér.

Olcsó fürdőbérletjegyek.

Fölvétekegy ügyes ügynök magánfelek meglátogatására fix fizetés és jutalék mellett.
Cím a kiadóhivatalban.**Catti György utóda**

cs. és kir. udvari szállító

GYÖGYSZERTÁRA

a városi torony mellett.

Ajánlja magát minden orvosi rendelés
azonnali és exakt elkészítésére. Kapható
minden gyógyszerészeti különlegesség,
gyógyszappanok, az összes ásványvizek,
oalettickek és szepítőszerek stb. stb.

KIADÓTULAJDONOS: „A TENGEPRART” LAPKIADÓ VÁLLALAT.

LA GRASTA TAMÁS

uj divatáru üzlete.

Fiume, Via Riva 6 sz. (Marac-ház).

Nagy választék divatkülönlegességekben, rövid-
árúkbán, szövött- és konfekció-árúkbán.Bluzok, alsósoknyák, gyermek- és reformruhák, kö-
tények, valamint férfi és női fehéreneműk. Nyakkendők,
csernyők és sétatobok. Jutányos árak.

Szíves pártfogást kér

LA GRASTA TAMÁS**Ház eladó**Fiume legszebb helyén, Podmurvize alkör-
ségben két szoba, konyha, éléskamra, kert
köröskörül 182 m²-ől, villaszerű kőfallal kör-
rölvéve, vízvezetékkel s két ciszternával. Cím
a kiadóhivatalban.**Comfortable PARK HOTEL MILANO**

Via Principe Umberto, szemben a Staz. Centralével (közp. pályaudv.)

Teljesen újjalakítva! A kertekre néző egészséges fekvéssel!

Modern kényelem!

Mérsékelt árak!

Varieté-Hôtel Susák.

Estétként varieté-előadások elsőrendű művészi erővel

Kezdeté 9^{1/2} órakor.

Beléptidij 1 korona.

Alapított: 1778.**Saját termés!****Számos kitüntetés!**A leghíresebb finom palack és asztali borok, Asti
Spumanti és habzó Refosco valamint francia pezsgő
— kapható: —**Cerovaz Antonionál - Pingvente (Istria)**

Különlegesség:

Szőlőnedv, kitűnő alkoholmentes ital, a legtekintélyesebb orvosok által ajánlva.

Főraktár Ausztria és Magyarország részére:

Bruck a Mur

Fiume, a Magyar-Horvát tengerpart, Horvátország, Istria és Dalmácia részére:

Fabich Ferdinando, Fiume.**:: Telefon 10-34 ::****MILANO****Concordia szálló**a közp. pályaudvar (Stazione
Centrale) téren.

Minden kényelem!

Jutányos árak!

Schönborn-Buchheim Gróf uradalmából

Polenai, Szolyvai,

Luhi Erzsébet

Elsőrendű gyógyhatású természete-
tes ásványvizek.

Főrakt.: Berger Ernőnél Telef. 1302.

Kapható minden jobb üzletben.

VENIER szálló és penzió

VELENCE

Ponte Goldoni a Szt. Márk tér mellett.

Lakosztályok és szobák ujonnan
berendezve villanyvilágítással, fű-
téssel és fürdővel személyenkint
2,50 lirától feljebb. Penzió 8 lirától
feljebb. Telefon 1520

Tulajd. Bertoldi és Luca.

Lazió Dušan vésnök

Fiume, Deak Korzó 30. sz.

Elvállal minden e szakba vá-
gó munkát, u. m. fehérenemű
monogramozáshoz szükséges be-
tűmetszést ezüst acél és réz-
táblácskák metszését, írógép
tisztogatást és javítást. Levelező-
lap hívásra házhoz jövök.**Perić Péter**

FIUME - Via Lodovico Kossuth 19.

Egyedüli specialista va-
dász- és hegymászó vala-
mint

cipők különlegességben.

Pontos kiszolgálás.

Jutányos árak.

Minden a kihordás vagy szét-
küldés körül felmerülő panaszt te-
lefon vagy levelezőlap útján szíves-
kedjenek nekünk bejelenteni.

NYOMATOTT CHILKO JÓZSEF „MERCUR” NYOMDAJÁBAN FIUME.